

REVISTA DE LA ESCÓLA DE DECORACIÓ

BARCELONA
MCMXIV

J. M. is Sney

REVISTA DE LA ESCÓLA DE DECORACIÓ

PRIMER TRIMESTRE

DEMANDES: LLIBRERÍA VERDAGUER-BARCELONA, RAMBLA DEL CENTRE 5

R.45.232

REVISTA DE LA ESCÒLA DE DECORACIÓ

ANY I

MARÇ

MCMXIV

PRÓLEG

EL moment nostre es d'afirmació, és un moment constituent; i creiem que realment serem nosaltres, la gent de la generació nova, qui senyalarém en bella tasca de col·laboració, un camí d'afirmacions definitives, i qui sembrém ja la llevor d'una futura fruitada esplendorosa.

Manca encara, en el moment nostre, senyalar el camí d'algunes d'aqueixes afirmacions; manca encara, cercar i fer troballa, d'alguns comprovants i termes de les afirmacions aquelles. Mes hem senyalat ja el tot d'una doctrina, i tenim ja les pedres angulars i d'apoi fonamentals, sobre les quals, deu descançar i alçar-se tot l'edifici ideal de la nostra renaixença.

Poc a poc, i celosament, hem fet aquest camí d'afirmació; tots hi hem col·laborat, tots hi hem sigut en aquesta tasca, i l'obra es de tots i per a tots, i als fruits col·lectius la consagrém; i poc a poc també, però caminant amb petjades fermes, la continuarem, fins alçar i fer bandera alta, en l'acció nostra renovadora.

Per això, are particularment, nosaltres i l'esforç que avui congreguem en aquesta Revista, i la Escòla de que ella es portaveu, es una modulació de continuïtats i una nota de progressió. Modulació de continuïtat, perquè la veu i l'acció nostra, es una veu més, i un pas i esforços més, en aquella acció francament renovadora per la que també tots nosaltres breguem; no volém ser, doncs, una unitat, sinó un axifra més de suma, i ens reintegrém al valor

d'una resultant. Nota de progressió, perquè aquesta Revista nostra es la primera — modesta si voléu, — mes la primera qu'es presenta com un organisme i nota de unitat conjunta, sanament orientada.

El nom d'En Torres-García, ens ha unit a tots nosaltres; tots portavem ja l'amor per aquest nou ideal en que combreguéem avui, mes el nostre esforç restava aïllat i es feia difícil, mancat com era d'un nexa i lligam d'orientació. Y el nom d'En Torres-García s'ens oferí, i avui, deixebles fervents, ens presentem units a son entorn, vivificats per la paraula viva d'aquest home, i animats per l'exemple de la seva obra, en la qu'ens enmirallém.

Som nosaltres, els deixebles d'En Torres-García, que venim units, i per l'acció, a sumar-nos a tot aquest nou estat ideal que viu l'ambient de la nostra cultura; ens presentem en un conjunt, oferint-nos aplegats al entorn d'un nom, per l'acció i el treball; i la nostra Revista, és la primera, senyalant d'una manera decidida, una fita d'orientació, i un camí de treball i consagració.

Mentres a qui pertanyi, i on pertanyi, es continuen escatint nous valors d'afirmació, i cercant els comprovants que creiem que són en manament, nosaltres, caminarém ja pel camí de les realitats. Per la nostra obra, basten els principis ja latents i sensats, com a pedra angular que ells són del treball nostre de renaixença; aquets principis són ja quelcòm de viu i real, i confiadament, podem, baix la seva salvaguardia i apoi, fer i bastir la nostra obra, sens temor de que ella es desvirtui i mal pari.

Per això podem dir ja plenament, que la nostra es acció de treball; volém donar, doncs, a aquesta Revista, un caràcter tècnic, de treball i recerca, fruit d'una decidida acció nostra; i creiem que ella serà un factor no despreciable, dintre el nostre moment, ja que ella presenta i fa transcendir l'obra d'una unitat conjunta, com ho es la nostra, dirigida tota ella en manera viva i decidida, cap a l'obra i l'ideal de restauració nacional, en l'art de Catalunya.

Y hem volgut a més, unir a nosaltres, el nom i l'esforç de qui treballa per una mateixa acció, i s'afirma com nosaltres en un ma-

teix ideal, i una realitat mateixa. No es sol a Catalunya el nom d'En Torres-García, per aquest camí d'afirmació; i hem sumat a nosaltres els noms d'En Casanovas i Monegal, escultors, qui entre altres, com en Sunyer, pintor, porten la séva obra per un viarany de sana orientació, i afirmació viva i esplendent. Creiem que aquets són noms qu'ens honoren, i que la séva acció, guiada en el mateix impuls d'ideal que la nostra, pot sumar-s'hi i unir-se a ella, com bellament s'hi sumen i integren a l'obra de la Escola de Decoració, i la séva Revista, els noms de la crítica que s'han ofert i brindat en avalar-la, per fer més intensa la nostra acció, i més prompte el nostre desig.

Tots junts, i units, ens presentém ja per una acció de treball; un esforç que algú devia ja complir.

Y creiem que la tasca nostra, serà fructífera; com tenim una fe viva en l'avenir i plenitud de la Catalunya nostra, tenim fe en el nostre esforç; perque éll, es una manifestació més, impulsada pel principi d'afirmació nacionalista de la nostra naixenta cultura. Y verament, tot quant sigui guiat en aquest principi, i mogut per aquest amor, es llevar i es germe de les belles fruitades venideres.

Del perquè d'aquesta Revista, i perquè nosaltres fem trascendir, oferint-la, les primícies de l'obra nostra?

Estimém com definitiva, l'obra d'afirmació qu'entranya tota aquesta acció intensament renovadora del moment nostre; i per això, desitjém i volém veure encaminada per aquest ample camí tot l'esforç i tota l'obra de la nostra joventut.

Voldríem que aquestes indessicions i aquets titubeigs, aquesta manca tant complerta d'un bell ideal presidint la tasca d'una joventut, tingui un terme, i qu'el camí sigui de belles i promptes realitats, i no d'il·lusions quimèriques. Perque induptablement, l'esforç de la joventut, entre nosaltres, es un lirisme romanticista, i una quimera d'ideal feta estandart de una labor; i nosaltres, creiem

qu'el camí, es el camí de una realitat, bella, mes realitat en fi, i un camí de solucions promptes que no faci estèril i buit l'escalf creador de l'esperit.

Per això, creiem qu'es fer bona obra, publicar aquest recull: de les belles humilitats, de les belles realitats de la nostra terra. Volèm alt, però ens apoiem amb peu ferm en lo viu i humil d'una realitat que nosaltres embellim i aimem.—Y voldríem aquest camí d'humilitats i disciplines, qu'es d'homes virils, senyalar-lo i mostrar-lo, com el camí salvador de les energies d'una joventut.

Y amb aquest intent, i sens cap petulancia, oferim la nostra obra; presentem sols assaigs, esgrunes, fragments, perque com hem dit, no ens guia cap intent vanitos, sino sols el desig d'ensenyar aquest camí que fa fructifer i raonat l'esforç nostre, a un estol de joventut. Volém doncs, fer una Revista purament de treball.

Si ella adoleix d'algun defecte, pènsis i vègis, com el nostre país, es el primer, oferint i fent transcendir, en una unitat i nota conjunta, un esforç i unes obres, informades ja pel nou pensament i la nova tasca de la renaixença nostra. Això aminorarà els seus defectes, i dirà quins són els nostres mereixements.

Amb aquesta confiança, fém la nostra presentació; i ara sols desitjem i demanem ser ajudats, en lo que som, i per lo que valém. — MARTÍ CASANOVAS.

DIBUIX JOSEP OBIOLS

NOTES SOBRE ART

TRESLLADAR un aspecte de la natura, amb tota la seva apariencia real, a un pany de paret enmarcat per línies arquitectòniques, me sembla cosa absolutament mancada de lògica. Ja que ni les formes ni els colors reals, es deuen dur a la pintura decorativa, car ni el blau del cel, ni el vert del prat, lligarán amb la pedra o el marbre, ni les formes, conservant son realisme.

Com a fet, com a cosa viva, com a forma i color, tota realitat, al ser duta per l'Art a embellir o decorar un lloc o un objecte, deu mantenir-se entre aqueixa realitat i lo que pretén decorar, com entre dos extrems.

BOIX

M. PIÑA

Generalment, quant un artista diu, referint-se al color o la forma, a la línia, o al mateix epissodi del quadro o la escultura, qu'els ha *sentit*, deuría dir, més aviat, qu'els ha *comprès*. Doncs lo qu' ens sembla venir del cantò del sentiment, vé en realitat de l'intel·ligencia. L'artista ha comprès, i ha subratllat això que ha comprès; es per això que diém que ho ha sentit, mes aquest sentir, en tot càs, está en segon lloc.

Y aquesta claretat amb que l'artista subratlla lo que ell ha desentranyat de la natura, es lo qu'ens encisa de la seva obra, doncs participém allavoras de la seva comprensió: de l'organisme, de la estructura que éll ha vist en les coses, del ordre i gerarquia d'elles en el món, de la mesura i de la importancia de tot.

Hem dit algun cop que l'Art, en el fons, no es mes que lògica. Es, doncs, la lògica aquesta de les coses, lo que prenèm per sentiment, posada de manifest en la composició, en la línia o en el color.

La realització d'això ja es una part del Art; altra part està, en la la unió íntima de la forma i la materia adequada a perpetuar-la.

Treballar per l'èxit, o per l'Art, què coses més diverses!

Defensém a l'artista filòsof, mes no al artista literat. Defensém a l'artista que amb la llum propia i la dels altres, s'ha fet un criteri del món i les coses; i aném contra de l'artista que, per estimar massa els llibres i les vanes discussions literaries, oblida l'ofici i no estima el treball ni les materies, tant cares al artista veritable.

Com que en pintura decorativa deu suprimir-se el clar i obscur violent, i tot particularisme, deu cuidar-se més el contorn o silueta dels objectes.

Generalment, la vida dels homes, te per fi la propia individualitat. Se limita d'un cantó al goig, i de l'altre a la necessitat, mes sense transcendir a lo d'afora. Y quant aquesta vida es finida, d'ella no queda res: ni una senyal grabada en cap cosa que pugui fer perdurar el seu recort.

La vanitat d'aqueixa existencia purament individual, vé de que ni per un moment se ha lligat a res d'etern, a res d'ideal situat fora d'ella. La seva direcció no ha seguit cap norma, cap principi, no ha realitzat res de altre ordre que no fós completament material. Ha estat una vida que no podém dir verdadera-

ment vida, ja que aquésta, en l'home, tindria que ser en l'esperit; i ja que sols les obres d'aquest resten, doncs se conformen amb quelcom d'independent que es la llei de les coses, i que per ser-ho no mor com elles. Aquesta veritable vida es la del poeta, de l'artista, del filosòp, i fins la del home de ciencia, quant la seva intuició li descobreix un nou ordre de coses i toca també lo etern.

Tindríem, doncs, que aixecar estàtues a la Raó, a la Lògica, al Ordre, a la Armonia, a tot l'intel·lectual, pera recordar, sempre, que l'acció sola, quant no està informada per quelcóm de superior i se limita a lo individual, es cosa tan vana com un ombra.

Lo mateix l'Art, quant perdura en el realisme i no arriba a fer-se ideal; quant se limita a ser una imitació, una apariencia de les coses, i no arriba a la veritat d'elles, continguda en la idea.

El pintor banal, no sab abstreure de la realitat una línia i dibuixar-la netament; més ben dit: a éll li es impossible veure aqueixa línia.

Doncs bé, aqueixa línia es lo únic (diguem-ho aixís) que ha de interessar al artista, i ella deu ser harmonitzada a altres. Aixís lo real se transforma, i la realitat devé pensament, idea, quelcóm de inmaterial: harmonia, lògica, ordenament. Per això el dibuix no es altra cosa que lògica i proporció.

Posém al davant nostre un quadro d'aqueixos en que el detall, l'acusació de totes les particularitats, s'ha portat al extrém; allunyem-nos; lo que quedarà a la distancia en que ja no percebím el detall, es lo únic que te valor: la *situació* de cada part, de cada membre, en les figures: ulls, pòmuls, boca, genoll; la *proporció* d'aqueixes parts, unes respecte d'altres; la ponderació de les masses, la *lògica* en l'harmonia de les línies.

El dibuix, doncs, no es més que justesa i proporció, lògica i ponderació, i, mai! certa habilitat en reproduir les formes reals i, menys, encara! una habilitat tècnica.

Perque el dibuix ha de ser cosa inseparable de l'Art.

Es indubtable que l'Art i el progrés — lo que tots enteném per progrés — no ván aparellats. Al contrari: l'un sembla que estigui en raó inverça de l'altra. Per què? Podrà ser, perque tot lo que anomeném progrés, no se redueixi a altra cosa que a un perfeccionament material, i en aquest càs, l'Art hi pert. Doncs a mida que una obra es fà perfecta en aqueix sentit, podém veure que pert en força d'expressió, d'emoció, de sabor. Lo primitiu, a Grècia, la escultura abans del segle v—la del temple d'Egina, per exemple — té un encant que no té la de després, comptant i tot, que aquesta darrera, es molt primitiva respecte a nosaltres. Dintre de lo mateix están les petites figures de Tanagra, plenes de vida, d'amor, i d'un candor que no té la gran escultura. Y en el mateix càs lo etrusc respecte a lo romà: les delicioses pintures funeraries, i la escultura també funeraria dels sarcòfecs i urnes, la dels frontons dels temples i les pintures dels vasos; i els mosaics bizantins també són lo mateix i molt més tart, en l'aua del Renaixement, a Italia, Giotto, Gaddi, Benozzo Gozzoli, Signorelli, Orcagna.....

Tot això te 'l perfum i l'aspró de la fruita, com a cosa viva que és; lo que vé després, lo madur, ja ha perdut en part aqueix perfum i aqueixa vida, a canvi de major perfecció tècnica i d'un afany d'imitació de lo real.

Considero, doncs, molt superior a tota aqueixa pintura del nostre temps, que vol donar-nos l'apariencia material de les coses—i encara que això, jutjant-lo lleugerament, se tingui per una aberració,— l'art rudimentari de l'home prehistòric de les caver-nes, i tot lo arcàic o primitiu, de totes les civilitza-cions.

Dins el progrès material a que ha arribat l'home modern, que és la seva gloria, exigeix a l'Art absoluta correcció. Això no té res d'extrany, en això es conseqüent. Mes no ho és, en canvi, acceptant i tenint com a bones, les obres antigues plenes de lo que se consideren avui com incorreccions, i de fet ho són: equivocacions de perspectiva i de proporció en la relació d'uns objectes amb els altres, paisatjes o representacions arquitectòniques inverosímils, l'anacronisme constant en les representacions històriques, l'encarcament en les actituds de les figures, etc.

En això hi ha una evident hipocresia. ¿Per què acceptem tot això en obres antigues, o fem com si no hi fós, i som implacables per a les obres modernes?

Sens dubte deu haber una raó, o més d'una, i aqueixa podria ser, entre les altres, de que en art s'accepta, generalment, tot lo admés o consagrat per generacions anteriors. Per això, crítics d'art i arqueòlegs, que s'enfurismen contra el despreci que tenen alguns per a totes aqueixes vanes qüestions, que afecten tan poc a la vida i entranya de l'art; crítics i arqueòlegs, d'aqueixos que no deixen passar sen se blasme la més petita falta d'ortografia, veyem, en canvi, que no sols les accepten, sinó que simulant un entusiasme en que no podem creure, tenen el logis per a elles.

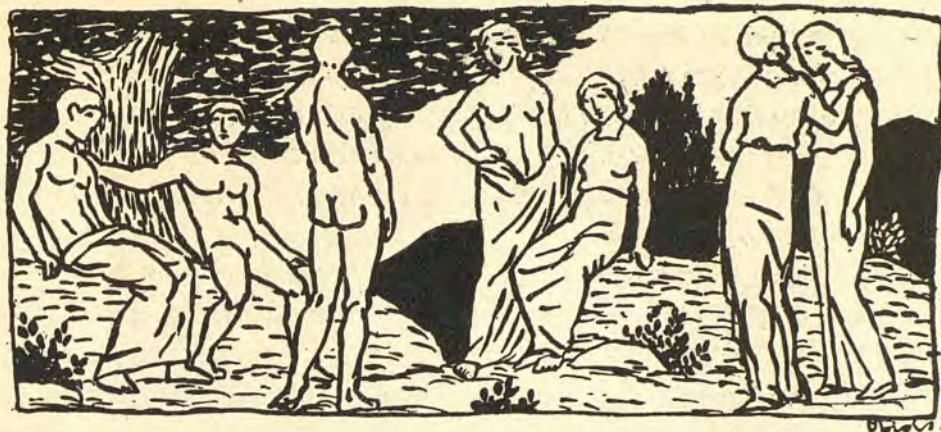
Feliçment en totes les èpoques hi ha homes, que, abans que tot, cerquen emoció i vida, i prefereixen a totes les materials perfeccions possibles, la idea! El vot d'aquestos és l'únic que val i preval, sortosament. Doncs, d'aplicar-se el criteri dels altres, a tantes incorrectes maravelles que han fet i fan el goig dels homes, el nom dels seus autors no estaria inscrit en la Historia de l'Art.

J. TORRES - GARCÍA

BOIX

J. TORRES - GARCÍA

DIBUIX

JOSEP OBIOLS

ACCIÓ

INTEGREN aquesta Revista, els elements qui formen la Escòla de Decoració, i es per tant, porta-veu oficial d'aquesta. Integren la Escòla: Tomàs Aymat, M. Piña, Carme Casanovas, Martí Casanovas, Teresa Lostau, Josep M.ª Marqués Puig, Josep Obiols, Lluís Puig, Jaume Querol, aplegats, al entorn d' En Joaquim Torres - García.

Hem volgut també unir a l'obra de la Escòla, l'obra i el nom dels qui caminen amb nosaltres, per un mateix ideal de restauració; i s'ens han ofert, els noms de n' Enric Casanovas i n' Esteve Monegal, i els den Manel Cano, Josep Togores, i en Josep Fontanals, que són aquells, entre altres, en qui nosaltres hem vist existent aquella comunitat de treball i d'acció. Y ara, junts tots els qui creiem i obrém, segons un ideal i una tradició de classicisme, podrém fer obra bona i prompte.

Units al nom d' En Martí Casanovas, hem aplegat els d' En Joaquim Folch, V. Solé de Sojo i Romà Jori, qui dins la crítica artística de Barcelona, senyalen també aquesta orientació, i són en ella.

S'ens dirà tal volta, que aquets són pocs noms; creiem que ja basten, i creiem també, que la íntima unitat d'acció existent,

farà prompte la nostra tasca, que actualment, amb l'ingerència d'elements moguts per una disparitat d'acció i treball al que informa la nostra estètica, faria difícil i estèril.

En bé de la unitat hem sacrificat alguns noms, hem cregut aixís, fer un bé a la nostra obra, i fer més intensa la nostra futura actuació.

La nostra acció, dia per dia, guanya en intensitat i força expansiva, augmentant el seu impuls de manifestació. Bon exemple, n'es l'obra, acció d'un dels nostres. En Joaquim Torres-García, que cada dia và manifestant-se en aspectes de difusió.

Després de la publicació del seu substanciós breuari, «Notes sobre Art,» ens oferí ja el seu fresc del Saló de Sant Jordi. Y ara, mentres en el Mont d'Or, compleix prop dels infants una bella labor educativa, treballa alhora qu' en vasts projectes de decoració, per la propera edició del seu llibre en llengua castellana. Refonent i generalitzant els problemes qu' en ell planteja, problemes que no sols viu i deu resoldre Catalunya sinó la França i Alemanya, i tota l'Europa, augmenta el text amb nous capítols, on tota la doctrina ideal d'En Torres, va concretant-se i prenent forma, en manera ja plenament definitiva; tindrà doncs, tot l'interés d'una cosa nova.

La traducció en llengua castellana, l'ha acomplerta, en forma impecable, En Robert J. Payró; i la part gràfica, apart de les ornamentacions al boix, serà acompanyada per bon nombre de grabats.

«Les Tendances Nouvelles,» revista francesa, dedica bon lloc a l'obra del nostre decorador; el text, el sotscriu en les primeres firmes de la nostra crítica, Eugeni d'Ors, Joaquim Folch, Romà Jori, Alexandre Plana, Josep M.ª Jordà, Feliu Elías.

Intercalen el text, diversos gravats al boix.

La escultura de n'Enric Casanovas, triomfa pel seu valor plàstic; valor d'estructura i de formacions. Y veus-aquí, com la

afirmació definitiva de l'obra de Enric Casanovas, en manera tant esplendent, com en la seva exposició resient ha assolit, és també l'afirmació de una estètica i una doctrina.

La escultura d'En Casanovas és, dintre la escultura catalana, la que respon a una concepció més sana i més «nostra;» és de fonda arrel clàssica.

Incondicionalment, hem sempre alentat en la seva obra i la estètica, a n'Enric Casanovas, el qui d'entre els nostres escultors, ofereix i plau d'una visió més depurada de la forma. Com a nostre tenim el seu triomf, i coincidim amb la crítica, al veure en n'Enric Casanovas, dels primers entre els escultors de Catalunya.

La lògica constructiva i d'estructura de les pintures d'En Joaquim Sunyer, feien preveure el pas, definitiu ja, d'aquell cap a l'obra de la decoració. Y aixís ha sigut; abandonant la blanca Sitges, En Sunyer, feu són romiatje cap a l'Italia; i en Sunyer, qui ja amb les seves obres, tenia un sabor de primitiu, amb la coneixença que feu de la pintura dels primers renaixementistes, s'afermà en la seva modalitat, i nasquè en ell el desig d'expandir pels murs la seva obra.

Hem vist algunes de les últimes obres d'En Sunyer; el mateix sentit de lògica i de forma impera en elles, qu'en les que ja coneixem d'ell; la «Pastoral,» la «Maternitat...» En canvi sobre elles, hi hà el dó d'una superior unitat, i aquell desig, de la decoració, d'oferir-se, i retornar-se, a un pensament i ideal de col·lectivitat.

Volém creure que prontament trovarà, En Sunyer, murs per explicar la seva obra, venint aquesta, a ser una nota en la escala de continuïtats, que creiem no serà ja interrompuda, de la pintura del nostre Renaixement bellament iniciat, per En Joaquim Torres - García, amb una obra sana i vigorosa, plena d'un dolç sabor de cosa catalana.

Convenient i precís es que homes de tècnica, pintors i escultors, col·laborin i comparteixin amb nosaltres, els qui en art pesém i formulém doctrina, aquelles disquissions d'ideal i de valor. Capeixin de les coses son valor viu i concret, prompte, i en presentin unes justes línies d'esquema.

No es doctrina nostra, el que l'artista sigui home de sistemes i que fills d'ells, les séves obres, vinguin a representar un sistema d'ideologies. Però sí, que hi respenguin, i que la doctrina estètica i les idees estètiques de l'artista, informin l'obra d'art.

Pocs cassos podém citar, entre nosaltres, d'artistes a qui plaguin i a qui arrastrin, aquest amor i aquest desig de compartir amb nosaltres.

Avui, en les nostres planes, n'Esteve Monegal, se suma a aquesta tasca de col·laboració. Desitjém i esperém de n'Esteve Monegal, l'explanació del seu estudi de «les matemàtiques pures i les belles arts;» pot fer-ho amb una sana lògica, i un bon mètode de valoracions.

D'alt interés, es la publicació de la nova i complerta edició del «Glosari» de Xènius, on s'aplega la tasca del glosador, del 1906 al 1914.

Tasca complexa la de Xènius, ha sigut acomplerta en bella faisó i labor original i atrevida, en són «Glosari,» espiritual index del nostre moviment intel·lectual i artístic, recull del més alt interés i valor viu i altíssim. Per ell, veurém el camí fet ja, en l'afirmació dels principis essencials de la nostra cultura, quina solució, i pás d'afirmació definitius, Xènius, planteja i sugereix, o simplement acull, però sempre amb una fina gracia, en les séves gloses.

Nosaltres, fervents del «Glosari,» hem acullit la nova amb íntima satisfacció; el «Glosari,» és un bloc on vives qüestions, algunes d'elles no encare complertament resoltes son planteja-

des, i creiém que aquesta publicació, permetrà fer una revisió, que obrirà noves fonts d'afirmació, i expandirà la labor de Xénius.

Sols les gloses de la «Ben Plantada,» bastarien per a fer-se el séu el·logi, i dir-ne els seus mereixements.

En Joaquim Folch, ja entre nosaltres, prepara i inicia, per l'art popular, una nova acció.

En Joaquim Folch, ha sigut qui ha comprés a Catalunya, el valor capital i únic, com a comprovant i com a esquema, de l'obra popular, en el moment i acció nostra, francament renovadora. Es un exemple, latent i bell i una doctrina, qu' En Folch, amb serena perseverancia, ha vingut desentranyant i oferint-nos.

Com a valor de comprovant per l'element clàssic de la nostra tradició de cultura, l'art popular, és un bon exemple. Les colònies gregues i romanes, que ara aném excavant, per a recullir-ne lo qu'ens ofereixen, pec valor té, com a comprovant d'aquella tradició nostra ja que la séva cultura i formació artística, restà recloïda dins el séu recinte, no transcendint fora el clòs de població, sumida com era, la població indígena, en un estat primitiu de civilització. Y aquell comprovant, l'hem de cercar en l'obra popular que recollint l'esquema de la estructura romana, adaptant-ne la séva formació, ja d'ella, estructura nacional de l'arquitectura catalana, que malgrat els embats dels estils mig-vals, persisteix íntegra i pura, en son valor d'estructura.

Com a valor viu, l'obra popular, passada per aquest lluny camí de depuració i nacionalització de formes, ofereix un esquema, sobre el qual deu bastir-se la nova formació d'arquitectura, sobre el qual deu fomentar-se una solució artística; ella, es la estructura fonamental, fundament nacional i catalana.

Sobre aquets principis, es que En Joaquim Folch, alça tota la seva doctrina i la séva creuada per l'art popular; i avui, quan

parlém de la nostra tradició clàssica, ja no devém fer-ho per abstraccions, sinó mostrant el bell exemple de la nostra arquitectura popular.

D'acord amb ells, i sabent-nos perfectament identificats amb el pensament que guía l'obra d' En Folch en aquesta acció, oferim col·laborar-hi i unir al seu el nostre esforç en ella.

Senyalém, avui, d'entre els noms de la crítica un, en convergència amb els nostres. Poc coneixíem d'En V. Solé de Sojo; algunes poques notes en el «Correo de las Letras i las Artes.» Y ara, resientment i de manera ben espontània, en la defensa d' En Torres - García, l' hem vist en les nostres files, combatent amb sana braó; i ara, en l'exposició Casanovas, la séva crítica es la que més gustosament, sentint-hi amb ella una plena penetració, subscriuríem nosaltres.

Benvinguts entre nosaltres, En V. Solé de Sojo; avui, la séva ploma se suma a les nostres, i la nostra Escòla, qui busca anar a la séva obra integrant-se sumant-se, sent un bon goig el veure, entre els seus noms, aquest d'una sana i bella fortitut.

DIBUIX

J. OBIOLS

BOIX

M. PIÑA

LA TRADICIÓ CLÀS- SICA A CATALUNYA

MENTRES esperém ocasió i medis per a oferir en un recull, complet i ordenat, aquestes belles mostres que tant bé diuen el sabor clàssic de la nostra primera cultura, creiém qu'és bona obra, oferir-ne, com per a exemple eloqüent, aquestes primeres, que vinguin a dir quin és l'enllàs entre aquell art i aquest nostre, arrencat viva i directament de la tradició aquélla. Oferim avui aquest vàs, bell exemplar trobat a les excavacions d'Ampuries.

Aquell recull, creiém que seria un bé oferir-lo, i aquesta és una tasca que algú es deu empendre; gran part d'aquestes belles mostres de l'art primitiu i clàssic de la nostra terra, resten ignorades; i nosaltres, homes fonament de tradició, restém en desconexença del més bell tresor i plaent exemple de la tradició nostra mediterrània. Coneixém, sí, lo qu'és và arrancant d'Ampuries, com coneixém l'Esculapi, déu tutelar de la renaixença clàssica nostra; però en canvi, tot el tresor qu'és guarda a Tarragona, ens és, per una inexplicable dessidia, malhauradament casi desconegut, privant-nos d'un bon goig, i unes profitoses ensenyances.

La Tarragona romana és un exemple viu, d'un valor altíssim, on tots nosaltres, homes del noucents, deuríem acudir en romiatge; allí, tot això d'Ampuries, qu'en el nostre Museo viu amb una gracia morta, com cosa deslligada d'un seu centre vivificador, té encara tot el bategar i tota l'emoció d'una cosa viva, que guarda encara, tot l'escalf de l'amor i la mà que la crea. Y a Tarragona, en el Museo, i en són lloc, el marbre guarda encara tot el bateg de cosa viva i al entorn vostre sentiú la vida de la ciutat, qu'encara guarda tot el seu sabor i llevat clàssic, semblant endormida en el record de la séva passada grandesa.

Volíem avui ja, oferir una d'aquestes belles mostres, del Museo tarragoní; no hem pogut, però no obstant, no creíem perdre amb el cambi, amb aquest vàs emporità, d'una bellesa i una gracia incomparables.

Aquestes mostres, són els granets, qu'el sembrador confiadament espargeix, en confiança i espera d'una bona cullita; i en nosaltres el terror es ja propens, i creíem que aquest grà, no serà perdut. Aquest sabor classicíssim d'aquestes mostres, i aquell sabor classicíssim de la obra popular que amb tant bella tenacitat En Folch sembra, d'un dolç caient de cosa catalana, forçosament deuen fructificar.—M. C.

BOIX

M. PIÑA

EN l'actual literatura catalana qu'es refereix a la crítica artística se parla molt de la tradició o millor encara, de la nostra tradició. Llegint atentament lo qu' es ve escrivint sobre aquest punt, una cosa en surt clara: la confusió. ¿Què vol dir la nostra tradició o quina es aquèsta? ¿Quins són els bells exemplars que hi hà per a seguir en ella? ¿Quànt començà a formar-se? ¿Quins elements l'integren? Aquestes preguntes i altres no han sigut encara fondadament contestades dintre d'aquella literatura.

Alguna tendència hi hà en senyalar com a fonament i única representació d'aquesta tradició a les construccions populars. Però això es una greu equivocació que enxiquirà encara més a l'art de lo que ho està. Unes construccions essencialment utilitàries, nascudes de la necessitat, sense el lliure joc d' el esperit, i en les que per a rès hi hà intervingut ni l'emoció, ni l'intel·ligència creadora, són dolent exemple per a seguir. ¿Per què tornar an aquestes deformacions populars e inconscients de l'art antic? ¿No tenim altres camins més bons per a seguir que tenim que inspirarnos en la destinya del art? ¿No val més anar a la font?

Aquest anar a la font primera sí que ha sigut una tradició seguida desde molt antic aquí i a tota la península. Molt abans de la conquesta romana l'art micènic es la norma que segueixen els primitius artistes indígenes. Les analogies entre les civilitzacions dels dos extrems del *mare nostrum* són moltes. En les acrópolis, plans de sepultures, capitells, columnes, terres esmaltades, pintures murals, vasos i ídols pintats, joyes, etz., està probat que l'Orient i l'Occident del Mediterràni sofreixen una mateixa influencia general, es clar que en diferenta escala de civilització. Y aquells primitius i sincers artistes ibèrics a pesar d' ésser informats per Grecia i per l'Orient, no varen deixar d' ésser molt originals i d'estar fermement lligats a la séva terra i a les séves tradicions. Molt sapiguda es també l'influencia dels mestres grécs per medi dels artistes viatjans sobre l'arquitectura d'aquí, (el famós Cerro de los Santos, Elche i Ibiça han proporcionat testimonis irrecusables) i posteriorment la de la época romana. L' admiració dels

nostres primitius antepassats per el geni gréc fou doncs decidida, i en aquell art insuperable basaren la séva tradició. I ara cap preguntar, ¿no deu ésser aquesta la nostra tradició, ja que de tant antic se manifesta?

Hi hà un desmedit afany a fer de tot lo nostre coses grans. Volém que hi haigi de tot i per a això estém obligats a presentar com a tradició artística a seguir lo qu'en diuen art constructiu popular. I la pintura i l' esculptura, ¿deuen seguir també aquesta tradició i tornar per exemple, a les figures de pessèbre? No hi hà dupte, per a tenir tradició se ha d' haver tingut una forta cultura anterior i aquèsta aqui manca. Si no volém tancarnos únicament dintre de lo català, tindréu tradició i cultura a seguir. No ha d' ésser l' imitació de lo gréc i de lo romà, sinó procurar qu' ens informi el séu esperit. Ja veuréu quin era aquest. Mentres tant volguém ésser átics. — P. MOLES.

PLAT GRÉC

VAS GREC D'AMPURIES

VACIAT

C. CASANOVAS

ESTUDI AL FRESC

J. QUEROL

ESTUDI AL FRESC

J. OBIOLS

DIBUIX

C. CASANOVAS

ESTUDI AL OLI

J. M.ª MARQUÉS PUIG

TESTA —EN CURS D' EXECUSSIÓ

E. MONEGAL

PINTURA AL FRESC (FRAGMENT)

J. TORRES-GARCÍA

BROLLADOR

E. CASANOVAS

ESTUDI AL FRESC

J. OBIOLS

DIBUIX

M. CANO

FIGURA, EN CURS D'EXECUSSIÓ

E. MONEGAL

PINTURA AL FRESC

M. CANO

PINTURA AL FRESC

LL. PUIG

PINTURA AL FRESC

LL. PUIG

ESTUDI PER UN TAPIÇ

T. AYMAT

COMPOSICIÓ PER UN TAPIÇ

T. AYMAT

TESTA EN MARBRE

E. CASANOVAS

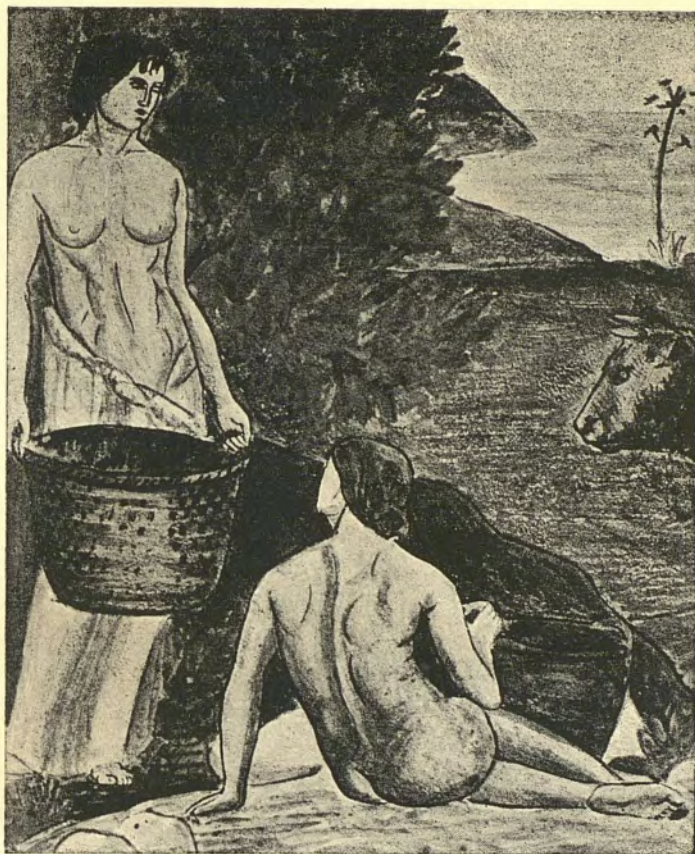

PINTURA AL OLI

J. M.ª MARQUÉS-PUIG

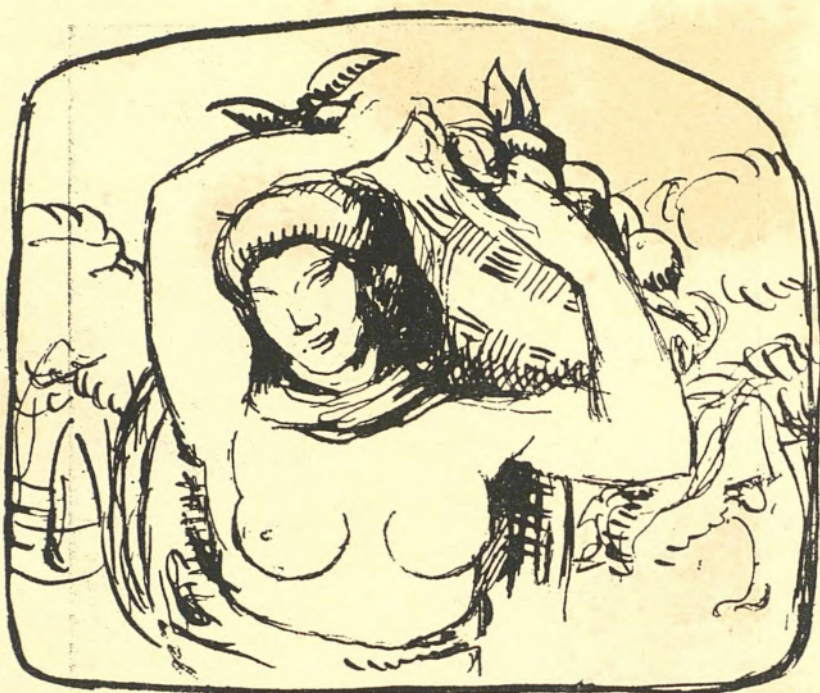

DIBUIX T. LOSTAU

PINTURA AL FRESC (FRAGMENT

LL. PUIG

DIBUIX

E. CASANOVAS

P. MULLERAS, IMPRE-
SOR-FONTVELLA, 30
- TERRASSA

Suma

PREU: DOS
PESSETES